

Svedala kyrka

55.5123, 13.2256

Redan på 1200-talet fanns här på samma plats en stenkyrka. 1852 invigdes en ny kyrka i Svedala, i grunden ritad av den mångsidige arkitekten Carl Georg Brunius, som står bakom många Skånska kyrkor, och som under samma tid ledde restaureringsarbeten på Lunds domkyrka, men var även professor i grekiska och kyrkoherde, liksom ledamot av Vitterhetsakademin. Dock fick Brunius ritningar av Svedala kyrka korrigeras av Johan Fredrik Åbom vid Överintendentsämbetet, som utökade antalet sittplatser från Brunius föreslagna 600 till det dubbla.

Att det blev en i det närmaste ny kyrka var inte bara tack vare Carl Georg Burnus utan lika mycket på grund av kyrkans patronus greve Tage Thott på Stora Roslätt, som båda tillsammans drev igenom bygget trots Överintendentsämbetet motstånd. Bland annat vände myndigheten sig mot att kyrkans torn på Brunius ritningar blev litet och oansenligt.

Greve Thott avsåg sig efter patronatsrätten till kyrkan som kom att invigas den 17 oktober 1852.

Redan 1902 genomgick kyrkan en genomgripande ombyggnad, och i samband med detta byggdes det

nuvarande höga tornet. Ombyggnaden som skedde efter ritningar av Malmöarkitekterna August Lindvall och Harald Boklund innebar att man stort behöll bara yttermuren från den då inte speciellt gamla kyrkan. Arkitekterna August Lindvall och Harald Boklund ritade även kyrkorna i Södra Åsum, Norra Nöbbelöv och och den senare rivna kyrkan i Maglarp.

Kyrkans båda klockor blev omgjutna 1747 i Malmö av Andreaz Wetterholtz.

I mitten av 1920-talet var det dax för nästa stora renovering, då under ledning av domkyrkoarkitekten Theodor Wåhlin, och då var det främst inredningen som förändrades.

Ytterligare 25 år senare, 1950 skildes den södra korsarmen från kyrkan och blev församlingslokal. På väggen som restes mellan långhuset och södra skeppet placerades då predikstolen. Baldakinen ovanför predikstolen tillverkades 1995.

Upptill på norra korsarmsväggen kan vi skymta både Karl XII´s namnchiffertavla och Riksvapnet från 1697.

I norra korsarmen som byggdes på 1800-talet fanns tidigare bänkar som fyllde hela utrymmet, men dessa

togs bort vid en stor renovering i mitten av 1990-talet, och korsarmen gjordes om till ett kapell för mindre gudstjänster.

Mårten Hultenberg från Bjärred skapade 1994 ett dopbord i kalkad ek som står i norra korsarmen, och han skapade samma år även huvudaltaret som har en inbyggd textilförvaring, liksom altaruppsatsen i kalkad ek.

Vid samma tillfälle gjordes en öppning i altarringen för att markera att alla har tillgång till Gud. Vid vigslar och under vissa konfirmationer sätts den borttagna delen på plats.

Dopfunten som är placerad i koret är utförd 1871 i Bremersandsten.

Alfreskomålningen i absidkupolen, som alltså målades direkt på väggen 1965 av Stockholmskonstnären Erik Lindholm föreställer den gode herden.

Och glasfönstren i koret kom på plats i början av 1900-talet.

Kyrkans läktarorgel är den fjärde i ordningen. Den föregående byggdes 1902 av Salomon Molander i Göteborg, och 1969 fick kyrkan sin nuvarande, byggd

av Orgelbaumeister Gebrüder Jehmlich i Dresden.
Orgeln som har 33 stämmor fördelade på 4 verk, och är försedd med totalt 2.402 orgelpipor, är placerad i en fasad som är ritad av arkitekt Rolf Berg.
Kororgeln av det amerikanska märken Allen är från 1995, och 2008 införskaffades även en flygel av märket Kawai.

Källor:

Worddokument: "Värdebedömning Svedala kyrka".
Lunds stift 2013 Jonna Stewénus.

Webb: Svedala församling.

Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.

Bok: "Kyrkobyggnader 1760-1860 - del 1 Skåne och Blekinge". ISBN 91-7192-774-3